

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2019 m. d. nutarimo Nr. redakcija)

VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SKAIDRUMO UŽTIKRINIMO GAIRIŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašas (toliau – Aprašas) reguliuoja valstybės valdomų įmonių duomenų, informacijos ir dokumentų atskleidimą, finansinių ataskaitų rengimo ypatumus, papildomus reikalavimus dėl valstybės valdomos bendrovės metinių ir tarpinių pranešimų, valstybės įmonių metinių ir tarpinių veiklos ataskaitų, taip pat apibendrinančių ataskaitų ir informacijos dėl valstybės valdomų įmonių, jų veiklos ir valdysenos rengimą ir skelbimą.

2. Apraše vartojama sąvoka „Bendrovių valdymo kodeksas“ reiškia NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodeksą.

Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Valstybės valdoma įmonė vadovaujasi Bendrovių valdymo kodekso nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu.

4. Pateisinama priežastimi, dėl kurios nesilaikoma Aprašo ir Bendrovių valdymo kodekso nuostatų, nelaikoma tai, kad:

4.1. valstybės valdomos bendrovės akcijomis neprekiuojama reguliuojamoje rinkoje, nebent šios nuostatos būtų susijusios su akcijų prekyba reguliuojamoje rinkoje;

4.2. valstybės valdomos įmonės teisinė forma yra valstybės įmonė, nebent šias nuostatas galima taikyti tik akcinėms bendrovėms ar uždarosioms akcinėms bendrovėms.

5. Jeigu valstybė yra viena iš akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės akcininkų, valstybei atstovaujanti institucija glaudžiai bendradarbiauja su kitais šios bendrovės akcininkais ir siekia, kad būtų įgyvendinamos Aprašo nuostatos.

II SKYRIUS VALSTYBĖS VALDOMOS ĮMONĖS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS

6. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie duomenys ir informacija:

6.1. pavadinimas;

6.2. kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie įmonę;

6.3. buveinė (adresas);

6.4. teisinis statusas, jeigu valstybės valdoma įmonė pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi;

- 6.5. valstybei atstovaujančios institucijos pavadinimas ir nuoroda į jos interneto svetainę;
- 6.6. veiklos tikslai, vizija ir misija;
- 6.7. struktūra;
- 6.8. vadovo duomenys;
- 6.9. valdybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma valdyba;
- 6.10. stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys, jeigu pagal įstatus sudaroma stebėtojų taryba;
- 6.11. komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys, jeigu sudaromi komitetai;
- 6.12. valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) valstybės valdomos bendrovės įstatiniame kapitale;
- 6.13. vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais valstybės valdomai įmonei pavesta vykdyti specialųjį įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara.
7. Siekiant viešumo dėl valstybės valdomose įmonėse sudaromų valdymo ir priežiūros organų, taip pat komitetų narių profesionalumo, skelbiami šie Aprašo 6.8–6.11 papunkčiuose nurodytų asmenų duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis. Jeigu Aprašo 6.9–6.11 papunkčiuose nurodytas asmuo yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys, tai papildomai nurodoma prie jo duomenų.
8. Valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti skelbiami šie jos dokumentai:
  - 8.1. įstatai;
  - 8.2. valstybei atstovaujančios institucijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių valstybės valdomoje įmonėje nustatymo;
  - 8.3. strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei strategijoje yra konfidencialios informacijos;
  - 8.4. atlyginimų politiką, apimančią valstybės valdomos įmonės vadovo darbo užmokesčio ir valstybės valdomoje įmonėje sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą, detaliau apibūdintą Bendrovių valdymo kodekse, nustatantis dokumentas;
  - 8.5. valstybės valdomos bendrovės metiniai ir tarpiniai pranešimai, valstybės įmonės metinės ir tarpinės veiklos ataskaitos už ne trumpesnę kaip 5 metų laikotarpį;
  - 8.6. ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados.
9. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra patronuojanti bendrovė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiama įmonių grupės struktūra, taip pat dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių Aprašo 6.1–6.3 papunkčiuose nurodyti duomenys, interneto svetainių adresai, trumpi veiklos aprašymai, patronuojančios bendrovės valdomų akcijų dalis (procentais) jų įstatiniame kapitale, taip pat konsoliduotosios metinės finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metiniai pranešimai.
10. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra kitų nei Aprašo 9 punkte nurodytų juridinių asmenų dalyvė, jos interneto svetainėje turi būti skelbiami tų juridinių asmenų Aprašo 6.1–6.3 papunkčiuose nurodyti duomenys, interneto svetainių adresai ir trumpi veiklos aprašymai.
11. Valstybės valdomoms įmonėms rekomenduojama skelbti informaciją apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus.
12. Pasikeitę ar paskelbti klaidingi Aprašo 6 punkte, 8.1–8.4 papunkčiuose, 9–11 punktuose nurodyti duomenys, informacija ir dokumentai turi būti nedelsiant pakeičiami ir interneto svetainėje.
13. Valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinys, valstybės valdomos bendrovės metinis pranešimas, valstybės įmonės metinė veiklos ataskaita, taip pat valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada valstybės valdomos įmonės

interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo valstybės valdomos įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo.

14. Valstybės valdomos įmonės tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, valstybės valdomos bendrovės tarpiniai pranešimai ir valstybės įmonės tarpinės veiklos ataskaitos valstybės valdomos įmonės interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui.

15. Aprašo 8 punkte nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išsispausdinti.

III SKYRIUS

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ, PRANEŠIMŲ IR VEIKLOS ATASKAITŲ RENGIMAS

16. Valstybės valdomos įmonės apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus.

17. Be metinių finansinių ataskaitų rinkinio, valstybės valdoma bendrovė rengia 6 ir 12 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius, o valstybės įmonė – 3, 6, 9 ir 12 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius.

18. Valstybės valdoma bendrovė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 ir 12 mėnesių tarpinius pranešimus. Valstybės įmonė, pagal Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą priskiriama viešojo intereso įmonėms, be metinės veiklos ataskaitos, papildomai rengia 6 ir 12 mėnesių tarpines veiklos ataskaitas.

19. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime arba valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje, be Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme arba Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatytų privalomų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama:

19.1. trumpas valstybės valdomos įmonės verslo modelio aprašymas;

19.2. informacija apie pagrindinius įvykius, įvykusius per ataskaitinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo arba metinės veiklos ataskaitos parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę valstybės valdomos įmonės veiklai;

19.3. valstybės valdomos įmonės strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai;

19.4. pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai;

19.5. specialiųjų įpareigojimų vykdymas;

19.6. investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei investicijos per ataskaitinius metus;

19.7. esminiai rizikos veiksniai, taikytos jų mažinimo priemonės ir įmonėje taikomos rizikos politikos įgyvendinimas;

19.8. dividendų politikos įgyvendinimas valstybės valdomose bendrovėse;

19.9. atlyginimų politikos įgyvendinimas;

19.10. bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius;

19.11. informacija apie vadovo darbo užmokestį ir kitas jam mokamas išmokas (atskirai nurodoma pastovioji ir kintamoji algos dalys, premijos ir kitos išmokos), taip pat valstybės valdomoje įmonėje sudaromo kolegialaus valdymo ir priežiūros organo ir komiteto kiekvieno nario atlygį (atskirai nurodomos premijos, priemokos, tantjemos ir kitos išmokos), siekiant skaidrumo dėl valstybės valdomose įmonėse sudaromų valdymo ir priežiūros organų, taip pat komitetų narių gaunamo atitinkamai darbo užmokesčio ar atlygio ir kitų išmokų;

19.12. informacija apie Aprašo II ir III skyrių nuostatų laikymąsi: nurodoma, kaip jos įgyvendinamos, kokių nuostatų nesilaikoma, ir paaiškinama kodėl.

20. Valstybės valdomoms bendrovėms ir valstybės įmonėms, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais.

21. Jeigu Aprašo 19 punkte nurodyta informacija laikoma valstybės valdomos įmonės komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija, valstybės valdoma įmonė gali tokios informacijos neatskleisti, tačiau atitinkamai valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta, kad ši informacija neatskleidžiama, ir nurodyta neatskleidimo priežastis.

22. Valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime ar valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje gali būti pateikiama ir kita šiame Apraše nenurodyta informacija.

23. Valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, konsoliduotajame metiniame pranešime, o jeigu pagal teisės aktus ji neprivalo rengti konsoliduotojo metinio pranešimo, – savo metiniame pranešime pateikia įmonių grupės struktūrą, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės Aprašo 6.1–6.3 papunkčiuose nurodytus duomenis, valdomų akcijų dalį (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, trumpą veiklos aprašymą, ataskaitinių finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus. Jeigu valstybės valdoma bendrovė, kuri yra patronuojanti bendrovė, rengia konsoliduotąjį metinį pranešimą, jam *mutatis mutandis* taikomi Aprašo 19.1–19.10 ir 19.12 papunkčių reikalavimai.

24. Valstybės valdomos bendrovės tarpiniame pranešime ar valstybės įmonės tarpinėje veiklos ataskaitoje glaustai pateikiama svarbiausia informacija apie valstybės valdomos įmonės veiklą apibūdinančius rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu.

IV SKYRIUS

APIBENDRINANČIŲ ATASKAITŲ RENGIMAS IR SKELBIMAS

25. Kiekvienais metais dėl visų valstybės valdomų įmonių ir jų veiklos viešojo įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ rengia šias apibendrinančias ataskaitas:

- 25.1. metinę valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitą;
- 25.2. tarpinę 6 mėnesių valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitą;
- 25.3. tarpinę 12 mėnesių valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitą;
- 25.4. metinę valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso ataskaitą;
- 25.5. metinę valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio bei kolegialių organų ir komitetų narių atlygio ataskaitą.

26. Metinėje valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitoje turi būti pateikiama:

- 26.1. valstybės valdomų įmonių politikos apžvalga;
- 26.2. valstybės valdomų įmonių skaičiaus ir teisinės formos, taip pat valstybės dalies valstybės valdomų bendrovių įstatiniame kapitale pokyčiai;

26.3. bendra valstybės valdomų įmonių vertė, finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų apžvalga;

26.4. informacija apie valstybės valdomoms įmonėms pavestų specialiųjų įpareigojimų vykdymą;

26.5. informacija apie valstybės valdomų bendrovių suteiktą paramą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme;

26.6. svarbiausių valstybės valdomų įmonių ir įmonių grupių veiklos apžvalga;

26.7. valstybės valdomų įmonių sąrašas pagal ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos duomenis, kuriame nurodoma: įmonės pavadinimas, kodas, valstybei atstovaujanti institucija, valstybei priklausančių akcijų dalis (procentais) valstybės valdomos bendrovės įstatiniame kapitale. Jeigu valstybės valdoma bendrovė yra įmonių grupės patronuojanti bendrovė, nurodomi jos dukterinių bendrovių pavadinimai, kodai, patronuojančiai bendrovei priklausančių akcijų dalis

(procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, taip pat atitinkami paskesnių eilių dukterinių bendrovių duomenys;

26.8. informacija apie duomenims apibendrinti taikytus metodus.

27. Tarpinėse valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitose turi būti pateikiama bendra valstybės valdomų įmonių finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų apžvalga, taip pat Aprašo 26.7 papunktyje nurodytas valstybės valdomų įmonių sąrašas.

28. Metinėje gerojo valdymo indekso ataskaitoje pateikiamas įvertinimas, kaip valstybės valdomose įmonėse įgyvendinamos teisės aktų, reguliuojančių valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimą, kandidatų į valstybės valdomos įmonės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atranką, nuostatos, kaip valstybės valdomos įmonės laikosi Bendrovių valdymo kodekso principų ir gerosios įmonių valdymo praktikos, taip pat gerojo valdymo indekso nustatymo metodika.

29. Metinėje valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokesčio bei kolegialių organų ir komitetų narių atlygio ataskaitoje pateikiama apibendrinanti informacija apie valstybės valdomų įmonių vadovų darbo užmokestį (atskirai nurodomos darbo užmokesčio sudedamosios dalys) ir premijas, taip pat valstybės įmonėse sudaromų valdybų ir komitetų narių, valstybės valdomose bendrovėse sudaromų stebėtojų tarybų, valdybų, komitetų narių atlygį ir kitas išmokas.

30. Apibendrinančios ataskaitos gali būti papildomos ir kita Aprašo 26–29 punktuose nenurodyta informacija.

31. Apibendrinančios ataskaitos rengiamos pagal valstybei atstovaujančių institucijų pateiktą informaciją.

32. Viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“, išanalizavusi informaciją ir paaiškinimus, gautus iš valstybei atstovaujančių institucijų, kartu su Aprašo 25.1, 25.4 ir 25.5 papunkčiuose nurodytomis apibendrinančiomis ataskaitomis parengia išvadą ir pasiūlymus.

33. Viešoji įstaiga „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ Aprašo 25 punkte nurodytas ataskaitas ir 32 punkte nurodytas išvadas ir pasiūlymus pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir valstybei atstovaujančioms institucijoms laikydamasi šių terminų:

33.1. Aprašo 25.1, 25.4 ir 25.5 papunkčiuose nurodytas apibendrinančias ataskaitas kartu su Aprašo 32 punkte nurodytomis išvadomis ir pasiūlymais – iki rugpjūčio 30 dienos;

33.2. Aprašo 25.2 papunktyje nurodytą apibendrinančią ataskaitą – iki spalio 15 dienos;

33.3. Aprašo 25.3 papunktyje nurodytą apibendrinančią ataskaitą – iki balandžio 15 dienos.

34. Aprašo 25.1, 25.4 ir 25.5 papunkčiuose nurodytos apibendrinančios ataskaitos kartu su Aprašo 32 punkte nurodytomis išvadomis ir pasiūlymais Ekonomikos ir inovacijų ministerijos teikimu pristatomos Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

35. Aprašo 25 punkte nurodytos apibendrinančios ataskaitos skelbiamos viešosios įstaigos „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ interneto svetainėje.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Strateginio planavimo ir veiklos organizavimo
departamento Asmenų aptarnavimo ir
dokumentų valdymo skyriaus redaktorė

Roma Sabaliauskaitė

2019-02-30

Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
Teisėkūrybos skyriaus vedėjas

Arūnas Alekna

2019-01-30